

Gençlerin yüzde 40'ı atıl durumda

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının (UNDP) "Türkiye'de Gençlik" konulu İnsani Gelişme Raporu, Türkiye'deki gençlerin yaklaşık yüzde 40'ının atıl durumda bulunduğunu, işsizliğin gençler için bir numaralı sorun haline geldiğini ve eğitimle ilgili problemlerin de acil çözüm beklediğini ortaya koydu.

UNDP'nin Gençlik Raporu, ulusal ve uluslararası İnsani Gelişme Raporları çerçevesinde, Aygen Ataç yönetiminde çeşitli üniversite görevlilerinin katılımıyla hazırlandı.

Rapor için, İstanbul, Adana, Malatya, Ankara, İzmir, Bursa, Tekirdağ, Diyarbakır, Samsun, Trabzon, Kayseri ve Erzurum'da 15-24 yaş grubundaki 3 binden fazla genç arasında kapsamlı bir "Gençliğin Durumu Araştırması" da gerçekleştirildi.

Rapora göre, Türkiye'de 15-24 yaşları arasındaki yaklaşık 12 milyon genç, iş bulmak, bir okuldan mezun olmak veya eğitimi terk etmek, bir kimlik oluşturmak, ana-baba evinden ayrılmak veya kendi ailesini kurmak gibi yetişkinliğe geçiş sürecinin güçlüklerinden en az biriyle baş etmek zorunda kalıyor.

Yaklaşık 3 milyon 600 bin genç çalışıyor ama onların çalışma koşullarının tehlike ve risklerden ne derece uzak olduğu da tam olarak bilinmiyor.

Gençlerin yüzde 40'lık bölümünü oluşturan, "ne çalışan, ne de okuyan 5 milyon genç ise atıl durumda" bulunuyor. Rapor, bunların 3 milyonunu da "görünmez gençlik" olarak niteliyor.

Atıl gençliğin, 2.2 milyonunu kadınlar oluşturuyor. Raporda, "En önemlisi ne okula giden, ne iş arayan, evde kalıp çocuklarına bakan veya kısmet bekleyen yaklaşık 2 milyon 200 bin genç kadın, yaşamlarını kendi seçimleriyle kurabilecek mi" diye soruluyor.

Raporda, fiziksel engellilerin sayısı 650 bin, tüm ümitlerini kaybetmiş ve iş aramaktan vazgeçmiş gençlerin 300 bin, sokak çocukları, sokakta yaşayan gençler ve yerinden olmuşların sayısı da 22 bin olarak ifade ediliyor.

"Türkiye'de Gençlik" konulu rapora göre, ülkede genç kızlar ve kadınlar, aile içinde, sosyal çevrelerinde ve modern kamusal alanlarda çok yönlü ayrımcılık ve dışlanma ile karşı karşıya kalıyor.

2006-2007 öğrenim yılında erkek öğrencilerin lehine ilköğretimde yüzde 4, ortaöğretimde ise yüzde 8 fark bulunuyordu. Genç kızların aile baskısı yüzünden okulu terk etme olasılığı, aynı nedenle okuldan ayrılmak zorunda kalan erkeklere oranla 9 kez fazla.

İlköğrenim düzeyinde az eğitim almış ya da hiç öğrenim görmemiş kadınların yüzde 15'i 15 ile 19 yaşları arasında doğum yaparken, lise mezunu akranları arasında bu oran yüzde 3'de kalıyor.

Türkiye'de eğitimde hem nicelik, hem de nitelik yönünden büyük sorunlar yaşandığı vurgulanan raporda, OECD ülkelerinde ilk ve orta öğretim süresinin tamamı için öğrenci başına ortalama 81 bin 485 dolar harcanırken, bu rakam Türkiye'de 40 bin doların altında kalıyor.

Bu arada, söz konusu rapor için gerçekleştirilen Gençliğin Durumu Araştırmasında lise veya üniversiteye gitmeyen gençlere bu durumun nedenleri soruldu.

Gençlerin yaklaşık yüzde 30'u işe girip para kazanmaları gerektiğini ya da okul harcamalarını karşılayacak ekonomik durumları olmadığını söyledi.

Gençliğin Durumu Araştırmasında gençlerin yüzde 49,1'i en çok istedikleri şeyin iyi bir iş olduğunu söyledi. Yüzde 18,1 ile saygınlık ve yüzde 16,9 ile sevgi daha arkadan geldi.

Araştırmaya göre, gençler, genellikle arkadaş etkisinde kalarak, 13 yaşından itibaren sigara içmeye başlıyor. Dünyada her 8 saniyede bir, Türkiye'de ise her 6 saniyede bir insan sigara yüzünden ölüyor.

Rapora göre, Türkiye'de gençlik, siyaset mekanizmalarına karşı olumsuz duygular ve güvensizlik besliyor.

Gençler, politikanın "dürüst ve adil olmadığına" ve "hak edenin hak ettiği yerde olmadığına" inanıyor.

Aynı güvensizlik politikacılara karşı da görülüyor. Gençler, politikacılar için (Yalnızca kendilerini ve yakınlarını kolluyorlar), (Milletin yararına bir şey yapmıyorlar) ve (doğruyu söylemiyorlar) şeklinde görüş ifade ediyor.

Halen bir siyasi partide faaliyet gösteren gençlerin oranı yüzde 4,7'yi aşmıyor. Geri kalan yüzde 95,3'ün dörtte üçü ileride de, bir parti içinde yer almayı düşünmüyor.